

Előfizetési feltételek:
 helyben házhoz hord-
 va vagy vidékre postán
 küldve
 Egész évre 6 frt — kr
 Fél évre 3 frt — kr
 Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 3
 kr. Kereskedők és gyá-
 rosok külön árkedvez-
 ményben részesülnek.
 Bélyegdíj 30 kr.

Nyitólár sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

és
 kiadóhivatal:

CIRNER és LINGNER
 Főter 38. szám alatt,
 hova ugy a lap szelle-
 mi részét illető köz-
 lemények, mint az
 előfizetések és
 hirdetések bér-
 mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
 nak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: osztrótokön és vasárnap.

A kozmopolitizmus.

(M. V.) Az államok nemzeti jellegének egyik legveszedelmesebb ellensége a terjedő kozmopolitizmus, a kozmopoliták serege.

Ugyan mi szülte a kozmopolitizmust? Szerintünk a kenyérkeresetnek körünkben oly óriási nehézsége és küzdelmei tenyésztették a kozmopolitizmust.

És mit jelent a kozmopolitizmus? Nem egyebet, mint azt, hogy ne ragaszkodjunk ahhoz a röghöz, melyen születtünk, melyben őseink nyugszanak, melyhez fűződnek hagyományaink, amelyek lakosságához, népéhez tartozunk és nyelvét beszéljük.

A kozmopolita nem ismer mást magán kívül. Önmagát szereti, önmagát kényeztetni és egyedül azt keresi, hogy önmaga minél kényelmesebben és minél kevesebb köteleltségteljesítéssel helytölje át az életet.

S mik a kozmopoliták megbocsáthatlan bűnei?

Nem ismernek hazát, nem ismernek felettük álló államhatalmat, nem ismernek a társadalom iránt, melybe belezülettek, köteleltségeket.

Magyarországon a kozmopolitáknak eddig nem igen volt talaja; azt a szomorú jelenséget azonban konstatálnunk kell, hogy az utóbbi időben nálunk is rohamosan terjed a kozmopolitizmus.

Mert csak ennek tulajdoníthatjuk, hogy a kivándorlás olyan mérveket ölt, mely megdöbbeníti az igaz hazafit és gondolkodóba ejti.

De viszont örömmel kell konstatálnunk azt, hogy a hazánkból kivándorlók óriási többsége, a székelyek kivándorlását ezuttal figyelmen kívül hagyva, nem magyar, hanem idegen nemzetségbeli.

Mi magyarok halát adhatunk Istenünknek, hogy sovínisztáknak teremtett. A magyar sovínizmus sok veszélytől és idegen államokból jövő egészségtelen áramlatoktól fogja megvédeni országunkat. Ennek a magyar sovínizmusnak köszönhetjük, hogy a mi népünk soha sem lehet kozmopolitává, mert örök szeretettel csüng hazáján, anyaföldjén és nyelvén.

Ez azonban nem ok arra, hogy a kozmopolitizmusnak jelentőséget ne tulajdonítsunk. Gondoljunk csak arra,

hány milliót tesz ki az idegen nemzetiségűek száma!

Nos ezeket kell megvédenünk a kozmopolitizmus tanától. És az ellen kell óvszert találnunk, hogy a különböző nemzetiségiek ne hagyassák el seregestül ezt az országot.

Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy vegyük el a tótoktól, szerbektől stb. a szabad költözködés, a függetlenség, a személyes szabadság évszázados szent jogait, de igenis módot és eszközt kell találni arra, hogy ez a szegény nép a maga tudatlanságában felvilágosíttassék, hogy mi vár reá odakünn a teletöbött új világban, ha a lélekfűfű kozmopolitikusokra hallgatva, ott hagyja e földet, melyből kivetheti mindennapi kenyereit.

Gondoljunk erre; és gondoljon erre a kormány is, mely az ország ügyeit vezeti. Kormány és társadalom akadályozzák meg együttesen a kozmopolitizmus terjedését.

A kozmopolitizmusnak nem szabad ez országba beférközni! Nos ezt ugy akadályozhatjuk meg, ha a társadalmat egészségessé tesszük, ha az új nemzedéket magyarrá neveljük és beoltjuk az

TÁRCZA.

A z a p a.

— Részlet az olaszok afrikai hadjárataiból. —

Szürke, sűrű lóporfüst lomhán gomolyogva belevette magát a völgybe. Ágyuk dörgését puskák ropogását hatalmas visszhangjával megtízszerezte a palmaerdős sziklás hegyoldal, a melynek ormára a megszálló sereg táborakara diadalmasan feljutott volt. A harc, mely imént már győzelmesen befejeződött, egy csapat tulbuzgóságából most veszett elkeseredéssel megújult a völgyben s ezuttal a győzelem az ellenség felé hajlott. A feketék sortüzei, melyek előbb eredménytelen puffogással irányzódtak a fedett állásokba jutott csapatokra, most irtózatossá tizedelést vittek véghez a megzavart seregben. A lovasság, mely pokoli rohanással megszalasztotta az ellenfél tüzéségét s ártalmatlanná tette az üvöltő ágyukat, most egymáson kereszttől gázolva, menekül a vérszemét kapott ellenséges tömegek vakmerő előnyomulása s a rettenetes golyózápor elől. Egyedül a tüzéség állta meg keményen helyét s heves kartácstűzelése gyilkos pusztítást vitt véghez a feketék csapataiban. Ez azonban már nem segíthetett. A hegyoldalt, melynek elfoglalása annyi áldozatba került, át kellett engedni az ellenségnek, különben a táborakat s a felhatolt néhány megtizedelt zászló-

aljat fél óra alatt ötvenezer fekete zárolja körül, elvágyva a megszalasztott hadtesttől. A kúrtösök takarodót fújtak s a visszavonulás az ellenség folyton tartó üldözése közt, a tüzéség valamelyes fedezése mellett s így is óriási veszteséggel történt.

Az egész táborban, kezdve a legénységtől a törzstisztekig, mely lehangoltság uralkodott. A győzelem „hurrah” kiáltásait dörögtek már ajkaik, s ime, szegyeteljes vereséggel végződött a nap. Az elkeseredés nagy volt, kerestek az okát a váratlan és végetes fordulatnak. A rettegett altábornagy maga elé idézte valamennyi vezénylő tisztet. Esti kilenc órakor összeült a hadbíróság s szigorú vizsgálatot indított, megtudni, hogy kit terhel a felelősség a táborból nem parancsolt hadmozdulatért, mely egyedül volt oka, hogy Menelik vad hordái a kész győzelmet kicsikarták ő felsége Umberto dicsőséges csapatai kezéből.

Mindegyik igazolta magát — egynek a kivételével. Ez egy hatalmas természetű ezredes; komor arccsal, keményen állott a hadbíróság előtt, mely az altábornagy sátorában ült össze. Az íteletet mindenki előre tudta. Ünnepestes csönd volt, senki sem mocszant.

A teli hold sárga fénye megvilágította a környeket, melyen még mindig nyugtázt megzavart mélkasként a visszavonult sereg. Az új sorakozás mozgalmas képe oda látszott

s oda hallatszik az egymást kereső szétszórt csapatok jelkiáltásai. A magaslat s a mögötte fekvő völgy az ország belsejébe vezető szorossal együtt, melyet három oldalról hegyek környeznek, az ellenfél birtokába jutott. Nincs más választás, mint vagy teljesen visszavonulni, vagy másnap a kedvezőtlen hadállás dacára elfogadni a döntő ütközetet.

Menelik csapatai rendkívül előnyös helyzetbe jutottak mai győzelmükkel. A gyalogság véltve, a lovasság akadály nélkül törhet elő, s mielőtt kárt tehetnek benne, eltűnik; a tüzéség a visszafoglalt magaslat tetejéről megközelíthetelen pozícióból fogja őket halomra gyilkolni. Ugyanezek az előnyök nekik biztosították volna a győzelmet, ha a magaslatokat megtarthatták. S hogy meg nem tarthatták, annak egyesegyedül az ezredes az oka.

Mindnyájan erre gondoltak s reménytelenül néztek a holnapi ütközet elébe. A lelkesedés is hiányzik. Kedv nélkül, csak parancsszóra engedelmessékedik a lehangolt sereg. Győzni lehetetlenség. Baratierei pedig a fősereggel messze van.

A tisztek hirtelen fölrezzentek fásultságukból, szívük megdobbant s lélekzetüket visszafogva figyeltek a mindenható altábornagyra, aki a mély csöndet megszakítva, dörgő szóval fordult a vádlott felé:

uj nemzedékbe a sovínizmust is. Inkább legyünk sovíniszták, mint közmopoliták. A sovínizmus emeli a honfiúi büszkeséget és öntudatot, ami még sohasem volt kárára egy nemzetnek sem, a közmopolitizmus ellenben megöli az ország nemzeti jellegét, népének kötelességtudását és hazafiságát.

Magyarországot pedig népének hon-szerelme, kötelességtudása mentette meg a gyakori veszélytől és a többször fenyegető elpusztulástól. Ennek köszönhetjük létezésünket és millenniumunkat.

Mit ér, hogy állami életünk rendezett, ha társadalmunk nem egységes, hanem valósággal darabokra van töredevezve?! Ennek kell tulajdonítanunk, ha lábra kapnak olyan eszmék, melyek ártalmasok népünkre, mert következményük gyanánt olyan szomorú jelenségek állanak elő, aminő éppen a lakosság ezreinek kivándorlása.

A második ezredévbe lépő magyar nemzetnek, ma elő nemzedékének nagy kötelességei vannak: nagy kötelességeket róttak rájuk a kor különböző áramlatai. A legnagyobb kötelesség azonban kétségtelenül az, hogy a társadalmat sok dirib-darabjából egygyé forrassza, úgy, hogy a részek, az elemek föl se legyenek ismerhetők.

Ez az a „parva sapientia“, az a kis adag bölcsesség, amelylyel Oszenszierna svéd miniszternek világtörténeti nevezettségű mondása értelmében az egész magyar glóbuszt kormányozhatni.

Erdély Sándor.

Budapest, szept. 12.

A képviselőház megszavazta a bűnvádi perrendtartást s ezzel hervadhatlan babér

és európai dicsőség fűződik a magyar igazságügyi miniszter működéséhez, aki ez új törvénynyel szerencsésen megoldott egy évtizedeken át függőben volt égető kérdést, keresztülvitte azt, amit állami létünk minden korszakán át 1867. óta minden igazságügyminiszter a legsürgősebb elengedhetlen szükségként hangsúlyozott és kodifikátori laugelmevel egy művet alkotott, amely a magyar bűnvádi perrendtartást egy egészséges egészsze foglalja össze és maradandó, evszázadokon át dicsőséges emléket képezi a magyar államiság ezredéves fennállásának.

Nyolcz híján hatszáz szakaszban a legliberálisabb felfogással oly bűnvádi törvényt alkottak itt, amely magában foglalja a civilizáció minden vívmányát és a magyar igazságszolgáltatást minden európai állam közt az első helyre emeli. Szorgalom és körültekintés, nagy jogi tudás, a modern államok minden ide vágó törvényeinek ismerete, a befolyásolatlan jogi nézet magasabb látó fokára való felemelkedés, éles látás a nemzeti fejlődés követelményei iránt: ezek tették képessé éppen a mostani igazságügyi minisztert, Erdély Sándort, e monumentális mű alkotására.

És midőn már annak alkotása is a nemzeti kezet hirdeti, a keresztülvitel is olyan volt, melyet ritkán találunk a magyar parlament évkönyveiben. A törvényjavaslat egyik része az ügyész hatáskörének kiterjesztése volt. Hivatott tényezők, ügyvédi kamarák, a parlamenti ellenzék egy része és a sajtó szakfériai ellene voltak az igazságügyminiszter magasabb juridikus ormon álló felfogásának. A javaslat ellen azzal kezdtek az opposzió, hogy a napirendről való levételt követelték és áldatlan obstrukcióval fenyegettek, ha a javaslatnak ezt a részét is megszavaztatni akarná a miniszter. Pedig legbensőbb és legszilárdabb meggyőződése volt az igazságügyi miniszternek az, hogy az ő felfogása a helyes és hogy az államügyész illetékességét ki kell terjeszteni. Ahhoz a ponthoz érve, ahol az igazságügyi

miniszter veszélyeztetve látta egy hosszú éveken át tartott működés eredményét; veszélyeztetve a törvény létrejöttét, a nyugodt és józan tárgyalást: e pillanatban felkelt helyéről Erdély Sándor és elmondotta azt a korszakos beszédet, minőt a magyar képviselőház csak ritkán hallott, melyben a nemzet hazafiságára hivatkozott és kijelentette, hogy nagy történelmi momentumokban a boldogulásnak és fennmaradásnak elengedhetetlen feltétele minden magyarnak az egyetértése és ennek a hazafias felfogásnak kész alája rendelni erős személyes meggyőződését és e lépéssel az összes törvényhozó tényezők teljes egyesülését és egyetértését kívánja elérni. A javaslat ama része, mely az államügyési jogok kiterjesztéséről szól, átdolgozás végett visszaküldetett az igazságügyi bizottsághoz és hogy ebbe beleegyezett, azzal többet tett Erdély, mint a törvényjavaslat alkotásával: lelket lehelte a műbe és életre segítette a holt betűt.

A képviselőház valamennyi pártja lelkesedéssel fogadta az igazságügyi miniszter eme fontos hazafias kijelentését. Erdély Sándor igazságügyi miniszter és hű munkatársa, Plósz igazságügyi államtitkár konziliáns eljárása folytan oly mű létesült, mely nem a politikai pártok számbeli arányában találja meg erejét, hanem a jogi tudásban, az okok és indokok meggyőző erejében és az alkotni szerető szellemek ritka harmóniájában. Így kell maradandó értékű nagy művet alkotni. Közös munka, nagy célra törő összűnködése valamennyi hivatott elemnek és indokok számok helyett.

A törvényjavaslat érdemleges letárgyalása után az egész képviselőház felállt, hogy egyetértő lelkesedéssel üdvözölje az igazságügyi minisztert, amely üdvölet egyúttal köszönet is volt a miniszter konziliáns eljárásáért, melylyel a törvény létrejöttét elősegítette és nemcsak maradandó juridikus emléket állított, hanem — mint a P. Corr. cikkelyét végzi — megteremtette az összes pártok áldásdus összűnködésének módszerét is.

— Ezredes úr! Ön olyat tett, ami páratlanul áll a hadviselésben. A parancsnokságom alatt álló vezérkar helyes tervei s a kítűnő vezérlet alapján a győzelem már kezünkben volt. Ekkor ön egy semmi által sem indokolható szerencsetlen hadmozdulatot tesz s ez által olyan hibát követ el, mely egy fiatal tisztnek is szégyenére válnék. Rangjától megfosztom. A hadbíróság pedig végezni fogja feladatát.

Az ezredes szó nélkül leoldotta kardját, a tábort profosz hozzálépett s kivette a kezéből.

Minden szem a vádlott felé fordult, aki a megalázástól remegő hangon, mely nem illett katonás magatartásához, kemény arcvonásaihoz, de a melyet nem bírt elfojtani, így szólalt meg:

— Altábornagy ur! A felelősség engem terhel mindazért, ami ezredemben történik; a hadbíróság ítélete méltán fog érni. De rangvesztésem igazságtalan, mert annak a képtelen hadmozdulatnak okozója nem én vagyok.

— Hogyan, — szól közbe az altábornagy — az ön ezredében az ön parancsa nélkül más is vezényelhet?

— Senki sem teheti ezt, altábornagy ur, azonban ezuttal egy fiatal tiszt meggon-dolatlan hevességéből megtörtént. Rendelet nélkül katonáival a visszahuzódó ellen-ségre tört s harci lelkesedésével magával

ragadta az egész ezredet, a miből a többiek zavara keletkezett.

— Ki az a tiszt?

— Giuseppe Palerimo marchese, hadnagy az ezredem 6-ik századában.

— A fia! ... suttogták önkénytelen halk zugással a tisztnek.

Az altábornagy arca egy pillanatra megváltozott. Aztán visszanyerte ridegségét s harsány hangon szólt:

— Azt a hadnagyot vezessék elő.

Parancsát rögtön teljesítették, a hadnagy, aki tudta, hogy miről lehet szó, elkísérte az ezredet és atya sátorá közelében várta, hogy mikor hívják őt is.

A hadnagy az ezredorvos kíséretében a hadbíróság elé lépett. Az arca halotthalvány volt, de nem a félelemtől: egy ellenséges szurony megsebezte az oldalát. A seb nem volt mély, csak sok vérvesztéssel járt. A hadnagy bágyadtan nézett körül, mialatt kiragadta magát az orvos támogató karjából.

A tisztnek hallgatag néztek a jelenetet. Az altábornagyon hatalmas izgatottság vett erőt, amint a sebesült fiára egy oldaltekin-tetet vetett. Perczek multak el, mialatt fel és alá járt s úgy tett, mintha nem venné észre jelenlétét.

Végre visszanyerte hidegvérét. Megállott a fia előtt s kemény hangon, átfuró tekintettel ráívalt:

— Ön tehát az a hadnagy, aki bűnös könnyelműséggel rombadöntötte seregeink győzelmét. Tudja-e, hogy e tettéért, ha tíz élete van, mind a tíz lakolna?! Mi vitte rá erre a szerencsetlen tetteré?

Az ezredorvos szólt helyette.

— Altábornagy ur, a hadnagy sok vért vesztett; képtelen...

— Mindegy! — rivallt a fővezér — beszéljen, ha belehal is.

A hadnagy alig hallhatóan kezdé:

— Kényelmes és védett helyzetünkben másnap biztosra vehettük volna a teljes győzelmét.

Az ellenséget halomra löhettük s bennünk alig eshetett volna kár. Ez volt az általános vélemény. Mikor aztán az ellenség hátrálni kezdett, Ras Makommen pedig pihent csapatait vezette a fedezésükre: eszembe jutott, hogy itt a pillanat, hogy az egész ellenséges haderőt még ma megsemmisítsük. Ha idejében magammal ragadom az ezredet, a dandárt; ha odaérünk, mielőtt a futók megálltak és Ras Makommenre vethetjük őket: velük separtetjük el ennek huszezer emberét...

A hadnagy alakja kiegyenesedett s lángoló arccal, szenvedélyes hangon folytatta: ... csak egy vágyam volt, a melynek nem bírtam ellenállani. ... Ki akartam aknázni a helyzetet, melyet kivültem senki sem ős-

A legújabb változat.

Budapest, 1896. szeptember 15.

A magyar kvóta kérdése új állapotba lépett s ma bonyolodottabb, mint az eddigi közlések ismerni engedik. Nem mintha a magyar kvótabizottság szeptember 19-ére összehítt ülése váratlan eseményt kepezne a tárgyalások rendes menetében; sőt hivatalos közlések folytán ismeretes, hogy a magyar bizottság ragaszkodik álláspontjához és az említett ügyben csakis Falk Miksa előadó által szerkesztett renunziómot fogja approbálni, mely napi rend nem jelent egyebet, mint a tárgyalások bevallott eredménytelenségét. A magyar kvótabizottság ülése után mindjárt összeül Budapesten közös tanácskozás végett mind a két — a magyar és az osztrák — bizottság.

Kétségtelen, hogy a szóbeli tárgyalások épp oly eredménytelenek lesznek, mint voltak az írásbeliek és a közös gyűlést pusztán alakiságnál egyebnek sehol sem tartják, hogy t. i. végre hivatalosan meg lehessen állapítani a kvótatárgyalások teljes eredménytelenségét. Ez a negatív eredmény főleg az osztrák miniszterelnök magatartásának köszönhető, aki lokális érdekekből az osztrák birodalmi gyűlés chauvinizmusa ellen nem foglalt állást s engedte, hogy az osztrák bizottság ferde lépést tegyen, melyet visszacsinálni lehetetlennek látszik. Most már világos, hogy br. Banffy miniszterelnök szándéka sokkal jobb volt, midőn a magyar bizottság határozataira való minden befolyást következetesen került és hogy gróf Badeni osztrák miniszterelnök politikai hibát követett el, midőn az osztrák kvótaküldöttség határozatai mellett láthatólag állást foglalt.

Az 1867. törvény szerint a kvótabizottságok tanácskozásainak megállapított eredménytelensége után Ő Felsége döntő szava intézné el ideiglenesen a kérdést. De a „Pester Correspondenz” megbízható forrásból eredő értesülése szerint legmagasabb körökben aggálylyal vannak oly eljárás el-

len, mely ellentétbe hozná a koronát a két érdekeket fellel és legjobban szeretnék minden aron elkerülni ezt a kétes helyzetet. Ő Felsége minden látszat szerint nem akar dönteni és a monarchia két államának népei örömmel és hódolattal méltányolják Ő Felségének ezt az álláspontját, mely a király szigorú alkotmányos erelmén és jó akaratán alapul. Ő Felsége minden körülmények közt igazságos akar lenni. De a kvótabizottságok tárgyalásainak eredménytelensége után minden királyi döntő szót igazgatalannak tartana vagy az egyik, vagy a másik fel.

Ezt a kétes helyzetet el kell kerülni és ez az a legújabb állapot, melybe a kvótakérdés lépett. A küldöttségek eredménytelenséget szenvednek és Ő Felsége utasítja mind a két miniszterelnököt, hogy egybehangzó előterjesztéseket tegyenek.

El kell ismerni, hogy a kiegyezési tárgyalások ez új változata nincs hiával a szenzációnak; de a korona elhatározását mindenki érteni és a legmélyebben méltányolni fogja. A két állam népei megnyugvással tekinthetnek a jövő fejlemények elé.

Levelezés.

Gyulafehérvár, 1896. szept. 13.

Városunk képviselő-testülete folyó év és hó 10-én tartotta meg őszi rendes közgyűlést.

A közgyűlés első tárgyát a vármegye főispánjának leirata képezte, melyből lelkesüléssel vette tudomásul a képviselő-testület a város millenniumi díszlobogójának leküldését. A bemutatott díszlobogót harsány éljenzéssel fogadta a képviselőtestület s azt a város leltárába felvétetni elrendelte.

A rendes gyűlés főtárgyát a város 1897. évi költségvetése képezte, melyet előterjesztett alakjában és összegekkel a képviselő-testület elfogadott és megállapított.

merhetett fel, meg akartam semmisíteni az egész ellenséget, táborot, teljessé akartam tenni a mai napon Italia dicsőségét. Szuronyhalomra vezényeltem csapatomat, a többi szakaszokat egymásután láttam utánam nyomulni s győzelmi kiáltásokkal utólértük az ellenséget. Katonáink szélvész gyanánt vetik magukat a menekülőkre, Ras Makommen csapatainak első vonala megérint, az egész egyetlen kavargó tömeggé válik s én hinni kezdek vállalatom sikerében. Ekkor történt, hogy embereim egymásután megállanak, kiáltásokat hallok, nevémen szólítanak s midőn hátratekintek, látom, hogy közeink s a sereg közé oldalról egy végtelennek látszó fekete raj tolul: Ras Makommen segédcapatai, melyek akkor érkeztek Aduh alól. Csak annyi időnk volt még, hogy kerülő úton visszanyargaltunk, erre a feketék reidbeszedik magukat, vérszemet kapnak, üldözésünkre visszafordulnak, magukkal ragadják az egész táborot; így hoztam én a hátamon magammal a kész veszedelmet seregünkre. Belátom hibámat... itéljenekuraim.

Elhallgatott. A tiszték néma tetszéssel figyelték szavait s szánkozva tekintettek rá, mint aki lelkesedését, harcvágyát életével fizeti meg. A hadi törvények könyörtelenek, s a fiatal hadnagyot, kit az ellenség golyója megkimélt, saját katonái fogják agyonlőni.

A hadbírótság visszavonult s rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet.

Most az apára irányult minden tekintet. Az altábornagy merev tartással hallgatta a halálos ítéletet, a melynek ellhangzása után messzehangzó érczes hangon szólt:

— Az ítélet megfelel a haditörvényeknek. Ha másképp ítélnék, részrehajlással vádolnám önöket. A vádlott könnyelmű ember, aki föllebbvalói kiszámított munkájának sikerét éretlen lelkesülésével meghiusítja. Hová jut a sereg, ha ilyen tisztjei lesznek, akik a józan rendeletek mellőzésével csupán felhevült agyuk vérmes reményeiben bizva, a kész veszedelmet hátukon hozzák magukkal a seregbe? A lelkesülés helyén van a legénységnek, a tisztnek gondolkodnia kell, számítani az esélyekkel, a melyek bekövetkezhetnek.

Az altábornagy elhallgatott. Mindenki néma csodálattal adózott lelkiereje nagyságának. De míg így szónokolt, keménységet és könyörtelenséget hirdetve, szívében nehézzé harczot vívott apai érzelmével. Bizonyos, ha fia nem hibáz, e nyert csata újabb babért fűzött volna eddigi győzelmeinek koszorújához. Míg e csata elvesztésével minden eddigi győzelmeinek dicsősége utána hull... Igaz, hogy még nincs veszve minden. Ha kemény munka lesz is, a győzelem lehetsége épen nincs kizárva. De örülhet-e iga-

A közgyűlés továbbá elfogadta a városi vendéglő hasznobéréért Low Károly által felajánlott 1521 ftos ajánlatot; megállapította s jóváhagyta az ipariskola 1895—96. tanévi számadását és 1895—96. tanévi költségvetését; a tanácsháznál folyó évben eszközölt nagyobb mérvű építkezések költségeit utólagosan szintén egyhangulag jóváhagyta s kiutaltványozta; a sétateri kioszkot további 3 évre Munkácsi Zsigmondnak kiadta; a f. évi ápril—augusztus havi pénztári rovatcsolásokról szóló jelentéseket, melyek mind a legpontosabb kezeléssel, mintaszerűen tanuskodnak, megelégedéssel vette tudomásul; az abrudbányai katonaelszállásolási 1% megyei pótdadó-hozzájárulás kötelezettségéről szóló belügyminiszteri leiratot megnyugvással tudomásul vette; ellenben a kir. tanfelügyelőség azon felhívásának, hogy a város közönsége az ide való állami elemi iskola egy tanerejének fizetését hordozza, eleget nem tehetett azon főknál fogva, hogy a város lakossága a költségvetésnél mutatkozó 5000 ft hiányt is már 10% községi pótdadóból kénytelen fedezni, azonkívül számos intézményt reszesít állandó segélyben, amik anyagi képességét majdnem erején felül veszik igénybe; az új köztemetőről alkotott s belügyminiszterileg jóváhagyott szabályrendelet végrehajtását f. év november hó 1-jétől a tanács feladatává tette. Végül megelégedéssel fogadta Novák Ferencz kir. tanácsos polgármesternek azon jelentését, hogy a város határának tagosítása ügyében megtartott tárgyaláson a város közönsége nevében tiltakozását fejezte ki, amennyiben az a közlakosságnak általánosságban előnyököt épen nem ígér.

Színház.

Szombaton, e hó 12-én, „A kornevillei harangok”-at, Planquette operettjét halottuk. Az est sikerében Deák né V. Gizella, Árkosiné és B. Szabó József osztoztak. Szabó szép, dallamos, de nehéz belépőjét szépen énekelte és ez est összes énekszámai

zán győzelmeinek, ha fiát agyonlövöti? E pillanatban két tiszt lépett be az altábornagy sátorába. A hatodik ezred fiatal tisztje, akik halálra ítélt szerencsétlen bajtársukért kegyelmet kérni jöttek az ítélet megerősítése előtt.

Az altábornagy meghallgatta őket, s így szólt:

— Kötelességemet szegném meg, ha hallgatnék az önök kérelmére. Az ítéletet nem változtatom meg; amit tehetek, csak az, hogy végrehajtását felfüggesztem 24 órára. Holnap kemény napunk lesz, ám tegyen ki magáért, vagy keresse a halált... És ha győzünk... .

— Győzni fogunk! — kiálták egyhangú lelkesedéssel a tiszték.

A tábor már kora reggel megmozdult. Ismét dörögtek az ágyuk, hogy rengett bele a füstbe borult hegyoldal. A fegyverek ropogását elnyomta a föld dübörgése, mely a lovasság vad rohama alatt keletkezett. És golyózápor, tüzesőben mindenütt elől rohan a sebesült ifjú hadnagy, a halált keresve és osztva. S a hol legelkeseredettebb a harcz, ott vágtat horkanó lován az ősz altábornagy, daczolva a korral, nem félve a haláltól, mely reá ezer fegyverből leselkedik, fennen lobogtatva kardját s lobogó lelkesedéssel kiáltva:

— Utánam fiaim, győzni vagy halni!

jól sikerültek. De ákné kitűnő és kedves Szerpolett volt, játékával néha túlzott ugyan, de az is csak előnyére vált. Elemében is volt, hangjával pedig pompásan tudott bánni. Árkosiné Zserment játszta, játékával pótolva makrancos hangját, mely ez estvén többször cserben hagyta. A többi szereplők igyekeztek megállani helyüket.

Sok szó fér azonban a rendezéshez. De ák, ki a színlapon mint rendező szerepel, úgy látszik, nem eléggé komolyan fogja fel rendezői hivatását, vagy nem elég erélyes, mert már több estén tapasztaltuk, hogy színeszei nem eléggé respektálják rendezői utasításait, a színpadon — rendszeren a jelenetek hatásának kárára — extemporizálnak, léha burleszk bohóckodásokban lelik kedvüket. Így a második felvonás vásári jelenete is nem volt egyéb, mint néhány jókedvű színész léhaskodása. Ha a csoportos jelenetekben Deák színészeit a kellő határok betartására nem kötelezi és lábra kapnak az ezen estén tapasztalt léhaságok, azt hisszük, vége is lesz a jó és hatásos előadásoknak és ehhez fog alkalmazkodni közönségünk is, mert azt elhiheti nekünk Deák, hogy senkinek sincsen kedve — drága pénzért — színi előadás helyett czirkuszi otrombaságokat végignézni.

Vasárnap délután a kettős színlap „A peleskei nótárius” előadását jelezte, estére Rutkay színművét, a „Holtomiglan“-t. Hogy délután 3 órától 5-ig mi folyt a színpadon, azt a legjobb akarat mellett sem birtuk megtudni. Igaz ugyan, hallottunk a sötét, éjszét színpadról bizonyos fraternizáló színészhangokat; a hang után itélve, fölfeleltük ugyan azt is, hogy a sugó rejtek-helyéről fennhangon olvas fel valamit és olvasási próbákat tart; de hogy a színpadon tényleg a „Peleskei nótárius“-t adták volna, azt nem láttuk és nem hallottuk; — inkább azt hisszük, hogy a színpadon va-

Gyöztek. A feketék elszórták fegyvereiket s eszeveszett futással menekültek az olasz csapatok ellenállhatlan támadása elől. A győzelem teljes volt.

Délután öt órakor ismét a magaslat birtokában voltak, esti 7 órakor már ott voltak felütve a főhadiszállás sátorai.

Nyolcz óra volt, mikor két tiszt ismét megjelent az altábornagy előtt.

— Giuseppe Palerimo marchese hadnagy megkegyelmezését jövünk kérni.

— Hivassák elő a hadnagyot! kiáltott a fővezér.

A hadsegéd még el sem távozott, mikor váratlanul belépett az ezredes.

— Mi hír a fiamról? kérde az altábornagy.

— Ugy harczott, mint egy oroszlan. Lelkesedése és bátorsága csodákat művelt.

— Hívják össze a tábornokokat és a törzstiszteket, alkossák meg a kegyelmi tanácsot, s ha titkos szavazással egyhangulag megkegyelmeznek neki, ám meneküljön... szolt a fővezér.

Az ezredes egy lépést tett előre.

— A hadnagyot az utolsó pillanatban halálos baleset érte; sebe felszakadt, vére észrevétlenül elfolyt s mikor erőtlennül lezuhant a lóról, egy visszafordult üldözött halálos sebet vágott fejére. Egy negyed óra előtt halt meg... utolsó szava volt:

— Éljen Itália!

— Éljen! hallatszott az altábornagy dörgő szava és szeméből egy könnyesepp gördült ki.

(E—s.)

Décsi Ferencz.

lami ismétlő próba-féle volt. Az a 11 drb kollégiumbeli diák is, ki 2 órán át kíváncsian tekintett bele a színpadnak nevezett sötét lyukba, bizonyára megsajnálta pénzét, melylyel jegyét megváltotta, pénzeért két órán át izzadva az egészségtelen teremben és figyelve a színpadon társalgó színészek halk hangu párbeszédeire. Nem is értjük különben, mit akar Deák tulajdonképpen elérni ezen délutáni előadásaival? Feltételeztük róla, hogy sokkal jobban ismeri a színigazgatói kötelezettségeket, semmint hogy színészeit ok nélkül farassza minden anyagi haszon nélkül, mert azt csak belatja ő is, hogy ilyen kisebb vidéki városokban — mint Enyed is — a délutáni előadásoknak értelme nincs.

Este Rutkay 4 felvonásos színműve, „Holtomiglan” ment, közepes előadásban. Szerző, úgy látszik, megirigyelte a fővárosi orfeumok és silygereiok sikamlós darabjainak hatását és így frivol darabokat akart a magyar színpadokra is átplantálni. Hála a magyar közönség finom érzékének, darabja megbukott Budapesten és kár volt Deáknak is azt halottaiból újra feltámasztania. E rossz darab előadását zsufiolt ház nézte végig. A fő szerep — Erdei Juliska szerepe — Deáknéé volt; kedvesen játszott, de gyengén énekelt, a darab énekszámait nem az ő hangjához valók. Kitűnő volt Deák miut Gelbgiesser Ármin hordár, kuplét zajosan megtapsolták és megismételtették. Méltó partnere volt Balogh István, Varga Tamás szabó szerepében. Jól játszottak Árkosiné, Árkosi, Gyárfás, Kovácsicsné, Némethl.

Heifon a „Cziterás”, kedden Bisson kitűnő vigjátéka, „Válás után” került színre. Sok lazán eljátszott darab után jól esett egy összevágóan előadott darabot látni; egészében jó volt az egész előadás, csakis Nagy Vilma, Bonivardné szerepében, tette szerepét tulzásaival visszataszítóvá. Nagyon szépen és kedvesen játszott Sipos Gizella, kissé nehezkiesen és modorosan Balogh. Az előadás félig telt ház előtt folyt le, a különben is gyér közönséget pedig türelmetlenül tették a borzasztóan hosszú felvonásoközök.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Székely János gerendi tanítót a marosgombási állami iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lengyák György abrudbányai és Zahumetzky István verbói állami tanítókat kölcsönösen áthelyezte, s utóbbit egyuttal az abrudbányai állami iskolai igazgatói teendővel is megbízta.

— **Eljegyzés.** Inczeffy Albert tövisi fiatal gyógyszerész a napokban eljegyezte Horváth Margit kisasszonyt, Horváth József nagyenyedi városi főjegyző kedves és szép leányát. Gratulálunk.

— **Közgyűlés.** A nagyenyedi kaszinó f. hó 13-án d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Zeyk Dániel főispán előlétele mellett. Tanácskozás tárgyaül a polgári kaszinónak ismeretes átírata volt kifizve, — melylyel az utóbbi a két kaszinónak egyesüléséhez valót hozzájárulását adja a társesülette. A közgyűlés Varró Gergely és Nagy Lajos kaszinói tagok pártoló felszólalásai után egyhang. határozatával kimondta, miszerint az egyesülésre kész és az egyesülési indítványt elfo-

gadja. A határozat kimondása után elnök pár szóval melegen emlékezik meg a nagyenyedi kaszinó ez utolsó közgyűlésén a kaszinó 50 éves múltjáról, majd az átköltözökös módzataira nézve tesz indítványt, melyet a közgyűlés szintén egyhangulag fogad el. E határozattal a két kaszinó egyesülése bevezett tény. Pár nap mulva teljesen elkészülnek az új helyiségek díszítésével is, és így remélünk lehet, hogy október hó 1-én az új kaszinó már új helyiségeibe költözhetik be.

— **Necrolog.** Eletkorának legrészesebb idején, ifjúsága delén szakította el a halál Grünfeld Jenő szigorló joghallgatót, s bánatos sors üzte szülőjétől és barátaitól. A kegyetlen halál a család utolsó fiát sem kímélte, ki szegény anyjának egyetlen támasza volt. A gyermeki gyöngédség mintaképe, tanuló pályáján tanárai kegyeltje volt. A jobb sorsra érdemes ifju haláláról a bánatos család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Grünfeld Ignázné szül. Jonas Fanni, mint bánatos anya és Hersch Hermanné született Grünfeld Regina mint testvér a maguk és a nagyszámu rokonság nevében szomoruan tudatják a szeretett fiu, testvér és rokon Grünfeld Jenő szigorló joghallgatónak folyó év és hó 12-én délután 4 órakor 23 éves korában történt elhunytát. Földi maradványai folyó hó 13-án délután 4 órakor fognak Magyar-utca 6. számú lakásáról az izr. sirkertbe vitetni és ott örök nyugalomba helyeztetni. Béke poraira! áldás emlékeire! Nagy-Enyeden, 1896. szeptember 12-én.

— **Derék honvédeink** parancsnokukkal Javorik Lajos őrnaggyal együtt a nagygyakorlatokról e hó 14-én délelőtt 11 órakor tértek vissza városunkba.

— **Erdőrendészeti gyűlés.** Alsófehérvármegye közigazgatási erdőrendészeti bizottságának legközelebbi gyűlése folyó évi szeptember 22-én lesz az alispáni irodában.

— **A helybeli tanítóképezde** ifjúsága önképzőköri alakuló diszgyűléset f. hó 13-án (vasárnap) tartotta meg a tanári kar jelenlétében, a következő műsorral: 1. XC. zsolttár; énekelt az ifjuság. 2. Ima. Tartotta Nagy Kálmán III. éves növendék. 3. Elnöki székfoglaló; tartja Bodor Kálmán IV. éves növendék. 3. Hegedű-quartett; Masastól; játszották Bodor Kálmán és Rozsondai István IV. éves, Rápolti Ferencz és Györffy Pál III. éves növendékek, 5. „A vén cigány” Vörösmartytól, szavaltta Rozsondai I. IV. éves növ. 6. Induló, Beckertől, a kép. dalkar által. Az ünnepély minden pontja fényesen sikerült és a tanári kar a legnagyobb meglepéssel távozott a teremből.

— **Sertésvész.** Vajdas községében a sertésvész járványszerűleg lépett fel. A sertésállomány zár alá vétetett.

— **Nansen és a Fram diadalutja.** Krisztianiából írják, hogy Nansent és hajóját a Framot mára, szerdára várják oda. Nagy ünnepséggel fogják fogadni a híres sarkutazót. A kikötőben olyan pavillont építettek, mint 1890-ben Vilmos császár látogatása alkalmával. E körül tribünöket emeltek, amelyeknek a jegyeit egy nap alatt szétkapkodták. Annára megy az érdeklődés és oly sokan tódulnak a vidékről a fővárosba, hogy egynek-egynek legfőlebb csak öt jegyet adtak. A kikötőtől a kastélyig a zászlók ezrei lengenek. A királyi palotában udvari ebédet ad az expedíció tiszteletére a király. Az uralkodó és a trónörökös már megérkeztek a fővárosba. A bevonulás alkalmával az egyesüle-

tek. társulatok sorfalat fognak állani. Tizenkétezeren jelentették be részvételüket és százharmincz zászló alatt fognak kivonulni a fogadtatáshoz a testületek. A krisztianiai egyetemi tanárok mozgalmat indítottak hogy Nansen a biologia tanárává nevezzék ki, még pedig úgy, hogy ne legyen kötelező reá nézve az előadás. Ezt a tantárgyat csak most akarják bevezetni az egyetemen. Krisztianában uton-utfele Nansen-kalapot, Nansen-süteményt, Nansen-arczképeket, Nansen-hajkenőcsöt stb. árulnak.

— **Kínai jóslások.** A jámbor kínai nép nagy veszedelemtől fél: Peking fölött egy új csillagképjelent meg az égen. A kínai vándorló jósök dögvészt, pusztulást jövendölnek, csak úgy, mint két év előtt. 1894-ben a főváros keleti kapuja fölött a csillagjósok új tüneményt vettek észre és azt is híresztelték, hogy ugyanabban az időben keletről egy sárkány zuhant le az égből. A legesodásabb meséket költötték erre a könnyen-hívó nép között. A csillagjövendölők úgy magyarázták a csillagképet és a sárkányt, hogy kelet felől nagy pusztulás fogja érni a birodalmat. A nép elhitte, hogy a császár el fogja veszteni a trónját és új uralkodója lesz Kínának. Amikor azután kitért a háború Japánnal, a nép babonás félelemmel gondolt a jövendölésre, mert a pusztulás kelet felől érte Kínát. Mostanában megint nagy a félelem a nép között. Ez évben meghalt a császár anyja, a császár fivérének elgázolta egy kocsi és sebeibe belehalt a fiatal herceg; ez mindig rossz jel, az Isten átka, amelyet a csillagkép és a sárkány előre megjósolt, és a jövendőmondók egyre rémitgetik a kínai népet.

Mete orologiai jelentés szept. 13-tól szept. 16-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő max.	Napi min.
7	60-3	+13-8	SW ₁	9	—			
13	2	58-6	+20-5	S ₁	4	—	+22-0	+10-6
	9	60-0	+16-0	—	8	—		
14	7	60-1	+13-1	—	3	—		
	2	58-1	+21-1	—	3	—	+22-0	+10-3
	9	59-8	+17-7	W ₁	6	—		
15	7	62-6	+13-6	—	0	—		
	2	62-4	+22-6	NE ₂	2	—	+23-2	+10-9
	9	66-3	+14-8	N ₁	0	—		
16	7	68-4	+11-9	—	0	—		
	2	66-3	+23-3	S ₁	1	—		
	9							

Kilátás: Száraz, derült és meleg idő.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő °C. fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat foka = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milli méterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, △ = dara.

Közgazdaság.

A protectionismus ellenszerei.

Nemcsak vámsorompókkal, de más hatósági intézkedésekkel, sőt társadalmi szervezkedések segítségével is igyekeznek az

egy-egy országok a külföldi eredetű áruk behozatalát nehezíteni. Mindennap új meg új akadályokat gördítenek a nemzetközi forgalom elé.

De az akadályok arányában növekedik a kereskedelem szívóssága is, új ösztönzést nyer a vállalkozási szellem, nagyobbak az erőfeszítések. És a végeredmény az, hogy majdnem valamennyi ország külkereskedelméről-évről-évre növekszik. Utalni kívánunk tehát a modern protectionismus eszközeire és ellenszereire.

III. Napoleon császár, az angol-francia kereskedelmi és vámszerződéssel, a szabad kereskedelemnek nemcsak Franciaországban, hanem egész Európában utat tört, de a szabad kereskedelem vele együtt bukott el 1870-ben.

Thiers köztársasági elnök, a német-francia háború bevégeztével, a francia köztársaság nagy pénzügyi szorultsága folytán, halomra döntötte a császárság közgazdasági rendszerét is. Folytatta azt a rombolást Bismarck herceg, aki vámpolitikai irányát — állítólag a mezőgazdák érdekében, tényleg azonban egyfelől a német birodalomnak mentől szorosabb kapcsolata céljából, másfelől pedig a német birodalom közvetlen bevételeinek emelése végett — gyökeresen megváltoztatta. A két hatalmas állam példáját követte Olaszország is, mely 1871-ben vámjait fölemelte s e vámemelést azzal is indokolta, hogy az egységes Olaszország létrejövételének nagy anyagi áldozatokkal járó kiadásait csak a jelentékeny bevételek jelentékeny szaporításával lehet fedezni.

Az új királyt követték azután a többi európai államok, ezek közt monarchiánk is és utoljára a szabad kereskedelem mellett legtovább kitaró Svájc is. Kivételt e tekintetben csupán Nagybritannia és Németalföld képez. A fölemelt vámok folytán azon iparágak, melyek valamely államból kiszorultak, más államban kerestek elhelyezést, minek következtében a kellőleg nem védett piacon nemcsak egymás árát nyomták, hanem az illető állam belföldi iparágait vagy terményeit is igen válságos helyzetbe sodorták.

Az egyes államok kormányai tehát kénytelenek voltak, belföldi iparuk és mezőgazdasági terményeik megvédés céljából, vámjait ismételtelen és ismételtelen a szerinti emelni, amint más államok versenye ezt szükségessé tette. Így jutottunk be és vagyunk most mélyen benne nemcsak Európában, de ugyászólván az egész földtekén a védvám-rendszerben. És a kibontakozásra, a közel jövőben legalább, alig van kilátás.

Egyes kisebb államok a magas védvámokkal még nem elégedtek meg; nem érték be az olyan iparágak fejlesztésével, melyekhez országukban a természetes lét-feltételek megvannak, hanem a vámonkon kívül még egyéb kedvezményekkel is igyekeztek ipart mesterségesen teremteni és fejleszteni, noha ez által igen sok üvegháziipart teremtenek. És védik nemcsak az iparágakat, hanem a mezőgazdasági, állati s egyéb nyersterményeket és félgyártmányokat is, és akadályozzák azoknak szabad forgalmát.

Ily körülmények közt és ennyi akadály mellett igen nagy erő-megfeszítésre és körültekintésre van szükségük kiviteli cégeinknek nemcsak azért, hogy eddigi kivitelüket fenntartsák és biztosítsák, hanem még inkább azért, hogy azt kitelhetőleg fejlesszék és lehető magasra emeljék.

Általános a tapasztalat, hogy a kiviteli kereskedelem céljaira körlevél és árjegyzékek szétküldése ma már nem elegendő.

Ember kell oda, még pedig tetőtől-talpig ember, aki azt kezébe vegye, szorgalommal és erélyvel utána járjon és ünfelalozással és lelkiismeretesen szolgálja az ügyet. A kivitel emelésére és terjesztésére legalkalmasabb lesz és marad a kereskedelmi utazó. Azért e kereskedelmi utazó hejyes megválasztása mindig igen nehéz feladat marad.

Aki kereskedelmi utazót tartani nem bír, vagy nem akar, vagy akinek nincs legalább egy megbízható ügynöke a külföld valamely elentősebb piacán, az mondjon le a kiviteli üzletről. Az oly kiviteleit ezég pedig, amely egyszeri utaztatással megelégszik s azon az alapon akar további üzleteket csinálni: az csakhamar csalódni fog, mivel a szokások és a viszonyok gyors változása rendszeres és állandó utazó-tartást tesz szükségessé, mert csak így lehet ellenőrizni, hogy a külföldi piacokon mi történik.

A kereskedelmi utazó feladata nemcsak az, hogy a külföldi piacok viszonyait, a helyi szokásokat és izlést behatóan tanulmányozza, hanem hogy mindazt figyelemmel kísérelje, ami az illető országokban a bevitelre előnyös, illetve hátrányos lehetne.

Figyelemmel kell kísérni a külföldnek a kereskedelemre vonatkozó új törvényeit is. Így p. o. az 1895. évi romániai új esdőtörvény kimondja, hogy olyan cég, amely egyszer már vagyoubukottanak nyilvánított, másodsori bukásnál kiegyezést nem köthet, továbbá, hogy kiegyezés létrehozására a hitelezők legalább kétharmadának beleegyezése kívántatik, kik az összes követeléseknek legalább 75 százalékát képviselik.

A román kir. egészségügyi főigazgatóság azon külföldi ásványvizek és forrástermékek jegyzékét állította össze, melyek bevitelére Romániába megengedhető, miután az utóbbi években állítólag mesterséges ásványvizek hoattak ott forgalomba. Ezzelfogva azon forrástulajdonosainknak, kiknek eddig engedélyük még nincs, de akik terményeik kivitelét Romániára is kiterjeszteni óhajtják, folyamodás mellett mintáikat vegykísérlet végett be kell küldeniök a román kir. vegyműhelyek igazgatóságához, mely a vegykísérletet vámmentesen eszközözi.

Amerikába szállítandó küldeményeknél az illető árunak a feladási vagy származási helyen levő amerikai consulatustól kiállított bizonylattal kell ellátva lennie, különben az Egyesült Államok vámhivatalainál az illető áru visszautasítottatik.

Továbbá a kincstári államtitkár megengedheti, hogy az Egyesült Államoknak ne csak az a consulja, akinek kerületéből az illető áru ered, hitelesítse a számlát, hanem a szomszédos kerületek consuljai is megtehessék ezt.

Az információk beszerzésére szolgálnak első sorban az osztrák-magyar monarchia külföldi consuli hivatalai, melyek fölkérésre mindennemű hitelesítést discretio alatt és felelősség nélkül díjtalanul megadnak, csupán készpénz és levéljegy kiadásainak megérítését tartozik a megkereső fel teljesíteni. Továbbá bel- és külföldi információ beszerzésére szolgálnak a különféle tudakozó irodák, melyek mint magán, testületi, társulati, hivatalos vagy felhivatalos jellegű vállalatok létesülnek és tartatnak fenn. Nyilvános tudakozó irodák azonkívül könyvtárral is bírnak, melyekben bel- és külföldi

czintárok, jegyzékek szaklapok és szak-könyvek vannak.

Kereskedelmi minták szétküldésénél különösen arra kell ügyelni, hogy azokon a czég, az áru mérete, súlya és ára pontosan megjelölve legyen. Az oly czikk, melynek árjegyzékben és katalógusban gyakran hosszabban kell annak mérete, súlya és ára után keresni, leggyakrabban félretétetik oly időre, mikor az elfoglaltság kisebb lesz, amely eset rendszerint nem áll be. A kereskedőnek, ki ma gyufát, holnap apró árut és holnapután szeszes italokat importál, nincs érkezése sokszor szakismeretet igénylő árjegyzékeket és katalógusokat áttanulmányozni; neki könnyen áttekinthető, egyszerű és érthetően szerkesztett árjegyzékre és katalógusra van szüksége, melyekből már az első átolvasás után tisztában lehessen magával a teendőkről.

Csomagolásnál a kemény és könnyen törékeny papíros mellőzhető; ha gépeket darabokban szállítunk, az összeállításra vonatkozó tervrajzokat is csatolni kell és az egyes részek akként jelölendők, hogy az összeállítás könnyen és minden fejtérés nélkül legyen eszközölhető. Kisebb tárgyak papírosba göngyölve kisebb ládába vagy dobozokba, ezek pedig nagyobb ládába helyezendők el, hogy sértetlenül érkezzenek rendeltetésük helyére, mivel sértett vagy éppen törött részek a megérkezés helyén alig, vagy sehogyse pótolhatók. Vegre ügyelni kell arra is, hogy a szállítvány teljes legyen és hogy egyes részek el ne maradjanak.

Consulatusaink azon kiviteli czégeknek, melyek postacsomagokban szállítandó alkalmas árukkal bírnak, nagyobb mennyiségű árjegyzékeknek a külföldi postahivatalokhoz való küldését ajánlják megbízható egyének közt leendő szétosztás czéljából. Árjegyzék szétküldése ajánlható divatkereskedőknek, disznóáru-kereskedőknek, papíros-, író- és rajzeszköz-kereskedőknek, illatszere- és keztyűkereskedőknek, valamint újévi ajándéknak alkalmas könyvek elárúsítóinak.

Az árjegyzékek szétküldésénél mindenkor tekintettel kell lenni nemcsak azon ország nyelvére, hová az illető árjegyzék küldetik, hanem az ottani szokásra és ízlésre is. Így p. o. keletre küldendő árjegyzékek a keleti ízlésnek megfelelő ríktó és csillogó színekben és pompában legyenek kiállítva, tekintet nélkül a finomságra és jó ízlésre.

Ha tudni akarjuk, mit és mennyit kell tennünk kivitelünk előmozdítása érdekében, csak azt kell néznünk, hogy mit és mennyit csinálnak más államok, különösen pedig a szomszédos német birodalom.

„A német birodalmi verseny — a gyöngye üzletmenet dacára — szüntelenül dolgozik készítményeinek elhelyezésén, mely neki annál valószínűbben sikerülni fog, mivel az iparkodás nem a kereskedők, hanem a gyárosok részéről történik és nincs távol az idő, melyben teljes sikert fog elérni. Így legközelebb sikerült a német birodalmi versenynek néhány ezer frank értékű takarmányzikket és női gyapjuszöveteket itt elhelyezni, melyek elismerésre találtak. Ajánlatik tehát gyárosainknak, hogy e verseny ellenében az eddignél nagyobb eréllyel lépjenek sikra. Nevezetesen ne vessék meg a legkisebb rendelkezéseket sem, mivel ezek, megfelelő kiszolgálás mellett, nagyobb rendelkezésekhez vezetnek. Az úszkúbi kereskedő mindig csak annyit rendel, amennyire szüksége van és bár a jelenlegi kedvezőtlen ki-

viteli viszonyoknál és a földmives népességnek szegénységénél fogva rendelkezéseit a legkisebb mennyiségre szállította, mégis el fognak jönni az évek, mikor a forgalom ketszerre és többszörre akkora lesz, mint jelenleg. Az ottani kereskedők ezen szokásánál fogva a piacz állapota egészséges és innen van, hogy a fizetéskeptelenségi esetek ott ritkaságok. Gyárosaink tehát ne tekintsek a jelent, hanem versenytársakhoz hasonlólag, a jövőre számítsanak.

Kiviteli czégeinknek közvetlen összeköttetést kisebb kereskedőkkel nem ajánlunk. Az üzleti viszonyok ezeken nagyon gyakran változnak és kisebb összegek behajtása a magasabb províziók, esetleg perköltségek miatt legtöbb esetben veszteséggel jár. Legbiztosabb eljárás nagyobb, régi és jó hírnévvel bíró czégekkel összeköttetésbe lépni, mivel ezek több bizalmat érdemelnek és kisebb haszonnal nagyobb forgalmat csinálnak. Üzletet nagyon gyorsan lehet kötni, a fő azonban annak előnyös lebonyolítása; miután pedig a jelentősebb forgalmi piaczoktól távolabbra eső kisebb kereskedőkkel a lebonyolítás sok nehézséggel jár, a közvetlen összeköttetés ezekkel nem ajánlható.

(K. M.)

A gazdaközönség figyelmébe. Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ abból a czélből, hogy a birtokosoknak alkalmuk legyen kísérletek czéljából különféle műtrágyákat kisebb mennyiségben is (1 q-tól kezdve) olcsó áron beszerezni, a „Zalathnai kénkovand-ipar r. t.“ vegyelemzett műtrágyáiból Kolozsvárt kisebb raktárt állított fel. Jelenleg raktáron van:

Prima szuperfoszfát 16%-os q. á 4 ft — kr.
 „ „ 17%-os „ „ 4 „ 25 „
 „ „ 18%-os „ „ 4 „ 50 „
 Káli szuperf., fek. 10%/o; K. 11%/o: 5 „ 90 „

Felhívjuk birtokosaink figyelmét e közczélu intézményünkre s kérjük megrendeléseiknél annak igénybevételét. Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ titkári hivatala Kolozsvárt.

Selyemtenyésztésünk. Az óriási haladás, melyet a magyar selyemtenyésztés egy évtized óta tett, s amely a magyar kisgazdának igen tekintélyes mellékjövödelmet biztosít, ama veszély előtt áll, hogy lehetetlen lesz a továbbfejlődés. És ezt a sajnos körülményt nem az erély, vagy az állami támogatás hiánya idézte elő, hanem más tényezők, megfoghatatlan közöny. Az egész országban kezd érezhetővé lenni a selyemtenyésztéshez nélkülözhetetlen szederfák hiánya. A magyar községek e bajjal szemben eddig oly érthetetlen közönyt tanúsítottak, melyet már a kis gazda érdekében is a legmelyebben sajnálnunk kell. Hogy e bajon segítve legyen, valamennyi állami és községi tényezőnek közre kell működnie és ha áldozatok árán is, de gondoskodni kell terjedelmes szederfa-telepek ültetéséről. A kormány ingyen ad ültetvényeket és a magyar államvasutak is a legnagyobb erőfeszítéseket teszik ez irányban, amiben azonban az illetékes tényezők, a községek és legelső sorban maguk az érdekelt mezőgazdák nem támogatják elégséges mértékben. Ezt a körülményt abban a tudatban hozza köztudomásra és ajánlja megszívelésre a „P. Corr.“, hogy hasznos dolgot cselekszik és vele mindazok, kik ez údvös propagandát tovább terjesztik.

Piaczi árak.

Nagy-nyed, 1896. szeptember 13

Buza legjobb	1 véka	1 05
„ közepszerű	„	— 90
Kétszeres legjobb	„	— 80
„ közepszerű	„	— 70
Rozs legjobb	„	— 70
„ közepszerű	„	— 65
Zab legjobb	„	— 40
„ közepszerű	„	— 35
Kukorleza (tengeri)	1 véka	— 80
Burgonyu	„	— 35
Széna legjobb	egy szekér	5.—
Szalma legjobb	„	2.—
Bikkfa 1 köbm. keresztrakás nélkül, 1 m. hosszú	„	3 50
Cserfa 1 „ „ „ „ „	„	3 20
Tölgyfa 1 „ „ „ „ „	„	3 50
Faszén kemény	egy hektoliter	1 70
Marhahus	1 kilogramm	— 36
Sertéshus	„	— 44
Szalonna	„	64 — 72
Disznózsír	„	— 75

Csarnok.**D a l.**

Bor és szerelem volt eddigelé eltem;
 Akárki fiával könnyen nem cseréltem.
 A borról lemondtam; szerelemnek élek,
 S most már a királyi sorsot nem cserélek.

A meddig bort ittam, csak azt emlegettem;
 Nincsen olyan kis lány, aki ne szeressen.
 S mióta nem iszom, boldog vagyok — látom,
 Hogy csak te egyedül szeretsz a világon.

Nincs nekem sok marhán, nincsen házam tája;
 Apádnak sem leget százával a nyája;
 S látod, még se' kérdem: „Mi lesz holnap
 [vélünk“;
 Tudod, édes rózsám, holtig csak megélünk.

Ifj. Boér Jenő.

A berlini kiállítás.

Berlin, aug. 31.

A szerencsétlen Guy de Maupassant jeruzsálemi utinaplójában felsóhajt, hogy az élet oly unalmas, minden csak sablon, művészetet alig lát az ember, csak gyártást; szóval minden ismétlődik a csömörlésig. Ebből aztán a beteglelkű poeta azt a következtetést vonja le, hogy szelnek feszíti yachtja vitorlát s az örökre új, sohasem ismétlődő természet szemléletében talál igazi gyönyört, gyógyulást.

Jellemző, hogy Maupassant éppen a legutóbbi párisi világkiállítás után írta a fenti sorokat. Mily kegyes volt hozzá a sors, hogy meg nem értette vele a kiállítások évét, 1896-ot. Ha Barcelona, Genf, Berlin, Drezda, Nürnberg, Augsburg, Budapest és Nisni-Novgorod kiállításai közül csak egy part nézett volna meg, még keserűbb panaszra fakadt volna a kevés számú új ezme tömeges kizsákmányolása miatt.

Ámde egészséges elméjű, látó szemekkel néző s az emberi haladásnak örvendő ember nem jut ilyen gondolatokra. Mi kárát valja az emberiség, ha egynéhány külsőség, teszem a mulató helyek (keleti genre, falu, ó-város) minden kiállításán előfordul most, hogy a „Jumbo“-tól nem tudsz menekülni s abban a bizoayos tánczban mindenütt gyöködhetsz. Ez csak staffage, attractio olyanok számára, kik a tárlatok komolyabb részét nem becsülik és fei nem fogják az óriási haladás, a vállvetett munka nagyszerű bizonyítékait. Bizony igen helyes a berlini nagy kiállítás reklámragaszán látható jelvény: egy kalapácsot emelő kéz, mert korunknak csakugyan ez adja meg jellegét.

Látogatottságára, kiterjedésére nézve, saj-

nos, Berlin viszi el a győzelmi pálmát s tagadhatlan, hogy ez a veszélyes versenytárs a mi szépséges kiállításunknak is nagyon ártott. Vigasztaljon az a tudat, hogy a siker részben oly tényezőktől függött, melyek mint a geográfiai hely, a mult, a népszerűség, a nép nagyobb érdeklődése, nem változtathatók meg egy pillanat alatt. Hogy azonban a berlini kiállítás a kiállított tárgyak tömege, kivitelezése a művészi elrendezés tökéletessége által is felülmul minden más kiállítást, azt, sajnos, szintén csak az irigység vonhatja kétségbe.

Közel kilencszázézer négyzetméternyi térségen terül el a kiállítás, a treptowi parkban, Berlinton kielt. Sivar, ketségbejöttön unalmas sík vidék volt ez még a közelmúltban, de a művészet, mely a város szepítésében már régóta csodákat művel, ezen is segített. Mindent befásítottak, a Spreet kiszélesítették, tavakat varázsoltak a területre, úgy, hogy a természeti háttér egyike lett a legkedvesebbeknek. Hogy pedig a tartalom se lsson hiányt, arról négyezer kiállító gondoskodott. S ami az egészbe életet önt, az a berlini nép az ő csodálatos kedélyességével, gyorsjárású eszével s mozgalmasságával, nő meg a teliszájúságával is.

Jól esett azonban sovínista lelkeknek, hogy nálunk több, változatosabb épület lépi meg az embert, mert minden decentralizálva van s kevésbé fárasztja ki a szemlélőt, mint például Berlin, a hol majd minden a gyönyörű főépületbe van összezúfolva kápráztató, de fojtó tömegben. Architektónikus tekintetben páratlanul szép ez az épület, különösen belől rotundája, szobrászati s festészeti díszítésével; az előtte elterülő korzó azonban a budapestinek még árnyéka sem lehet. Nagyobb épületek közül igen stilszerű Berlin város ó-német pavilonja, a halászati és sportkiállítás pavillonja s a kémiai épület. Az elsőben a metropolis nagy intézményei, mint közlekedés, csatornázás, világkiállítási berendezések szemlélhetők; a második a kiterjedt halászmesterség s a különféle sport kedvtelések teljes képét nyújtja. Ezeket kívül érdekes a Spreepartján horgonyozó „Bremen“ nevű Lloyd-gőzös, melyből mindenki megösmérheti egy tengeri hajó teljes berendezését, a császár lakosztályaival együtt.

Mulatóhely kelleténél több van, de ez kell a könnyűvérű berlininek. A tulajdonképeni kiállításon kívül két külön telep szolgál a jó kedvnek: Ó-Berlin és Kairó, választást adván az embernek, hogy ó-német, avagy keleti stílnben akar-e megszabadulni a pénztől. Ó-Berlin megfelel a mi Ós-Budavárunknak korhű alakításában, de Kairó határozottan legyőzi a lágymányosi Konstantinápolyt már építészeti tekintetben is. Igaz, a théma még hálásabb: piramisok, pálmaligetek, a Kalifák sírjai, nubiai sziklatemplomok, nilusi táj, fellah-falu tárul elé, arabokkal, tevékkel, fehér öszvérekkel, valódi háremmel stb. benépesítve s a pezsgő kedv léptenyomon új táplálékra talál.

Amivel mi nem dicsekedhetünk, tudniillik tengerentúli gyarmatokkal, ezt a thémát is idevonta a szemes rendezőség. Pompásan berendezett egy afrikai német falut s a feketebőrű lakosok egész kedélyesen tűrik, hogy berlini testvéreik jó és rossz elcudéik céltáblájává teszik őket. Különböző tudományos tekintetben is igen érdekes e rész, a földmívelési, ipar s a kézügyesség termékeinek kiállításával, a melyek a haladást tanusítják. Az igazságot konstatáljuk

azonban, ha megemlítjük, hogy az afrikai német kultúra zászlóvivői: Leist kancellár, aki holtra korbácsoltatta az állhatatos erényű német hölgyeket és Schröder ur, aki magánmulatságból söröspalackokkal verte agyon a csökönyös néger gyerekeket, in effigie sinésenek kiállítva.

A különböző s természetesen mind külön belépti díjjal járó látóval száma légió: alpesi tájak síklóval, utazás a zuhatagokon, színházak, villamos felhúzóval ellátott meszelató torony 60 méter magasságban, északi sarkvidék, Hagenbeck czirkusza, léghajók s last nos bast egy villamos körvasut, mely újságszámba megy s ezért megérdemel pár sort. Két egészen sík pálya, két körgyűrű képezi ezt, a melyek közül az első óránként 5 km., a belső pedig 10 km.-nyi sebességgel forog. Először a lassabban mozgó pályára lépünk, majd — mindig a folyás irányában menve — a gyorsabbra, melyen padok vannak. Tehát az egész vasut kocsik nélkül alakul s egy kis ügyesség kell a beszálláshoz, mert a bukdácsolókat kegyetlenül kineveti a közönség.

Tegnap volt részem benne, vasárnapi publikumot látni. Kétszázézer ember tolongott a kiállításban s Mars la tour vagy Spiechern az 1870—71-diki háboruban nem láttak oly rohamot, mint a minő ez estén a hazasietőké volt, kik a városi vasutra akartak feljutni. Ismétlődve láttam itt a budapesti épületes jeleneteket. Tudni kell azonban, hogy ez a Stadtbahn az egész városon keresztül vezet, viaduktokon épült közönséges vasut, amelyen a ki- és beszállás kalauzok nélkül egészen csendben történik, úgy, hogy szemes a világ. S ha az ember felgondolja, hogy a látogatók háromnegyede még csak reggel tájban vetődik haza a roppant kiterjedésű külvárosokban levő lakásába s másnap újra muukába áll, igazán megirigyli azt

a kipsztithatatlan humort és öserőt, ami ezekben az emberekben lakozhatik, hogy ilyennek alávetik magukat.

Gyermekkoromtól fogva mindig Bécsset hallottam emlegetni a kedélyesség hazájául, Berlin lakosságát pedig fásult, száraz és unalmas népnek mondták: nagyot fordulhatt azóta a világ, mert Berlin e tekintetben is többszörösen lefözte Bécsset.

Wildner ödön.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődő Nagy-Enyed. A kérdéses sorsjegyek huzása október hó 1-én lesz.

L. Abrudbánya. Szíves ígéréte folytán tudósítását várjuk.

M. L. Gyulafehérvár. Csütörtöki számunkra elkésve érkezett, jöni fog vasárnap. Levelében jelzett küldeményeit szívesen és köszönettel vesszük bármikor.

K. M. Abrudbánya. Ne higgyen el ön mindenfélét oly könnyen.

Politikus Vizakna. Ismerjük az egész dolgot — de nem nyilvánosságra való — a mozgalmas napokról irandó tárgyvilágos tudósításainak szívesen szoritunk helyet.

Sz. G. Benedek. Papirkosárba dobtuk.

Szolid Nagy-Enyed. Névtelen közleményekre nem reflektálunk.

VII. oszt. tanuló. Próbálkozása dicséretes — csak folytassa — ha lehetséges, helyet szoritunk ezeknek is.

B. D. Maros-Ujvár. Sajnos, de való, tényleg az illető nem beszél magyarul — de sokkal csekélyebb személyiség, semmint hogy azzal tiszteljük meg, miszerint nevét lapunkban felemlítsük.

Kivánsi Nagy-Enyed. Majd elfeledi őt is, mint bizonyára már több elődjét; innen különben Tordára, vagy Nyiregyházára mennek.

Színházlátogató N.-Enyed. Olvassa el mai számunk színházi referációját, abban óhaját kifejezve találja.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.

Kiadók: Cirner és Lingner.

Cirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyeden.

Henneberg-selyem

csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krajczártól 14 frt 65 krig méterenkint — sima, csikos, kockázott mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb., a megrendelt áru **postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G.** (es. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** — Svájcba oimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztnek. (1)

2706—896. tkvi.

Árverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság által, a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskolának Fehér György elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 150 frt tőke, ennek 1894 évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, 19 frt 25 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 7 frt és a még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Fehér Györgynek a m.-szent-benedeki 116. sz. tkjben A + 337/2, 338, 575, 855, 1212, 1579, 1580. hr. sz. a ingatlanaira 517 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1896. évi okt. hó 22-ik napján d. e. 9 órákor M.-Szt.-B.-nek községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozők, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben, 30, 60, 90 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál és M.-Szt.-Benedek község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. jbiróság mint tkkönyvi hatóság. Nagyenyeden, 1896. június 30-án.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

844 1—1

635—896. tkvi.

Árverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a kir. kincstárnak Nendrea Simeon, Nendrea György és Nendrea Onaftei elleni végrehajtás ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 58 frt 26 kr tőke, ennek esedékes 6% kamatai, 6 frt 65 kr jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Nendrea Simeon, Nendrea Naftei és Nendrea Györgynek az ispanlaki 74. sz. tkjben A + 1013, 1572, 932/1/2, 1 és 1299/2. hr. sz. ingatlanaira 377 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltetett.

Az árverés 1896. évi október 7-ik napján délelőtt 10 órákor Ispanlaka községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozők, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételart az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő 15, 30, 60 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál és Ispanlaka község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. Nagy-Enyed, 1896. február 21-én.

Csernátóni Vajda Péter,
járásbíró.

841 1—1

695—896. tkv.

Árverési hirdmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a nagyenyedi kiségitő takarékpénztárnak Lázár Vasília elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 100 frt tőke, ennek 1890. évi május hó 3-ik napjától járó 8% kamatai, 20 frt 50 kr már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 65 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Lázár Vasília s társtulajdonosok nevében álló megkeréki 58. sz. tkjben A + 1-5, 7, 13. rsz. a. fekvőkre 210 frt, továbbá a megkeréki 210. sz. tkjben A + 1-5, 7—13. rsz. fekvőkre 188 frtban, összesen 412 frt megállapított kikiáltási árban a 881. LX. t.-oz. 1563. értelmében elrendeltetett.

Együttal megjegyeztetik, hogy a megkeréki 58. sz. tkjben A + 848 1. hr. sz. a. szőlőt 20 frt, a megy-

keréki 62. sz. tkjben A + 349 2. hr. sz. a szőlőt pedig 13 frt 68 kr dezmaváltság terheli.
Az árverés 1896. évi október hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor Mezőkerék községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jegerőre válta után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 60 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírói mint telekkönyvi hatóságnál és Mezőkerék község elöljáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírói, mint telekkönyvi hatóság.

Nagy-Enyed, 1896. február 21.

Csernátóni Vajda Péter,
kir. járásbíró.

840 1-1

Alsófehér vármegye főispánjától.

Sz. 727—1896. főisp.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vármegye marosújvári járásban megüresedett járási főszolgabírói. továbbá a vármegye tisztikarában üresedésben álló két szolgabírói állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen, és pedig a járási főszolgabírói 1100 forint évi fizetéssel, 200 frt lakbérrel, 150 forint irodartartási átalánnyal, 200 frt uti átalánnyal; a szolgabírói egyenként 800 frt évi fizetéssel és 150 frt évi lakbér illetményekkel egybekötött állások valamelyikére pályázni ohajtanak, hogy kellően felszerelt és életkorukat, családi állapotukat, eddigi alkalmaztatásukat felrüntető, továbbá az 1883. évi I. t.-cz. 3-ik § ában előirt képzettségüket igazoló folyamodványaikat hozzám folyó évi október hó 15-ig terjesszék be.

Nagy-Enyeden, 1896. szeptember hó 15-én.

Zeyk Dániel s. k.
főispán.

844 1-3

2798—896. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírói mint telekkönyvi hatóság által dr. Jeney Eleknek Margitai József elleni végrehajtási ügyében végrehajtható kérelmére a végrehajtási árverés 18 frt 30 kr. öke, 22 frt 20 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 6 frt 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtható szándék Margitai Józsefnek a magyarországi 181. tkjben foglalt A + 54 a 1, 562, 660 1, 702 2, 803 2, 925, 935, 936, 957 2, 1124, 1176 2, 1957 3, 2048, 2189, 2598 a, 1165, 1347, 1848 3, 396 1, 560, 1010, 1957 i. hr. sz. ingatlanaira 31 frt, a 297. sz. tkjben A + 1415 2. hr. ingatlanaira 31 frt, továbbá a 316. sz. tkjben A + 702 3, 839 2, 840 1, 1415 1. hr. sz. ingatlanok fele, illetve a t.-cz. 156. §-a értelmében az egészre külön 76 frt és a 335. sz. tkjben A + 289, 1170, 1233, 1238, 292, 293, 1120 2, 1121 2, 862, 715, 2592 2. hr. sz. ingatlanokból fele része jutalékára 117 frt külön, vagy pedig a 161. és 297 frt foglalt egész a 335 sz. tkjben foglalt ingatlanok felerészével együtt 706 frt megállapított kikáltsái árban elrendeltetett.

Az árverés 1896. évi október hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor Magyar-Lapad községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozik, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni. Vevő köteles a vételért az árverés jegerőre válta után 3 egyenlő részletben, 30, 60, 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírói mint tkvi hatóságnál és Magyar-Lapad község elöljáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbírói, mint telekkönyvi hatóság
Nagy-Enyed, 1896. máj. hó 30-án.

Csernátóni Vajda Péter,

kir. járásbíró.

843 1-1

Eladó ház.

Nagy-Enyed városában a Várszeg-utczában 40. házszám alatt levő

házas telek

örök áron eladó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

832 2-3

A brassói portland-czement-gyár

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét

felelőség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a **legolcsóbb árban.**

Nagy-Enyeden kapható: **WINKLER JÁNOS** urnál, ahol

Román-czement

mindig a legjobb minőségben található.

809 3-10

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen,

hirdetések közlésére

kiválóan alkalmas.

Aki tehát olcsón s biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.